

Granskningsplan för kretslopp- och vattennämnden

2024-04-23

1 Granskningsinriktning

De förtroendevalda revisorerna (i fortsättningen kallade revisorer) granskar verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.¹ Uppdraget regleras i kommunallagens kapitel 12.

Granskningens inriktning och omfattning grundar sig i huvudsak på en riskanalys och erfarenheter från tidigare års granskning. *Revisionsplan för år 2024* är utgångspunkt för den granskning som görs under året i kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen. Nämndens granskningsplan är ett komplement till revisionsplanen.

Under året kan det uppstå situationer som innebär att revisorerna behöver prioritera om planerade granskningsinsatser. Vi informerar nämnden vid större förändringar.

Årets granskning omfattar

- grundläggande granskning
- inköp och upphandling – förebyggande arbete mot oseriösa aktörer och osund konkurrens
- säkerhets- och krisberedskapsarbete
- i förekommande fall stickprov inom väsentliga redovisningsprocesser
- uppföljning.

1.1 Grundläggande granskning

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge ett tillräckligt underlag för att kunna pröva verksamheten enligt 12 kap. 1 § kommunallagen.

Den grundläggande granskningen har tre övergripande revisionsfrågor:

- Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Den grundläggande granskningen genomförs löpande under året.

¹ God revisionssed fastställs av Sveriges Kommuner och Regioner.

1.1. Inköp och upphandling – förebyggande arbete mot oseriösa aktörer och osund konkurrens

Stadsrevisionen har genom särskilt uppdrag från kommunfullmäktige ansvar för att löpande följa stadens upphandlings- och inköpsverksamhet. Området är också prioriterat i de förtroendevalda revisorernas revisionsplan.

Under de senaste åren har fullmäktige fattat ett antal beslut som rör ökad kontroll av såväl leverantörer som dess verksamhet i samband med att staden sluter upphandlingsavtal. Inriktningen kan sägas vara att främja sund konkurrens och motverka arbetslivskriminalitet genom att hindra oseriösa leverantörer från att tilldelas kontrakt med staden.

I fullmäktiges budget för år 2024 anges att kraven vid upphandling ska följs upp, med fokus på underleverantörer. Aktörer som inte följer avtal ska uteslutas. Göteborgs Stad ska säkerställa att inköp och upphandling inte leder till löne- eller villkorsdumpning för arbetstagare, menar fullmäktige.

Vidare anges i stadens riktlinje för inköp och upphandling att risker för osund konkurrens ska undvikas och förebyggas genom att kontrollera leverantörens seriositet. I stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande program påpekar fullmäktige att det saknas tillräckliga kontrollmekanismer för att motverka osund konkurrens. Därför behöver kontrollfunktionerna stärkas och samverkan öka, såväl internt som externt, för att motverka ekonomisk brottslighet och oseriösa aktörer kommer åt stadens resurser.

Syftet är att granska nämndens förebyggande arbete mot oseriösa aktörer och osund konkurrens i samband med upphandling. Följsamhet kommer att granskas gentemot fullmäktiges styrdokument såsom budget för år 2024, riktlinje för inköp och upphandling samt det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet.

1.2 Säkerhets- och krisberedskapsarbete

I Göteborgs Stads säkerhetspolicy framgår att säkerhet är en del av verksamhetens riskhantering och avser samordnade aktiviteter som genomförs för identifiering, analys, utvärdering och granskning av risker. Ett åtgärdsområde avser krisberedskap.

Med anledning av omvärldsläget och rådande osäkerhet finns en ökad hotbild mot Sveriges inre säkerhet och därmed den kommunala verksamheten. Det allvarliga säkerhetsläget kommer, enligt Säkerhetspolisen, sannolikt att bestå under en längre tid.² Den antagonistiska hotbilden är komplex och innefattar bland annat sabotage och terrorism, organiserad brottslighet och hot mot kritisk infrastruktur såsom exempelvis energi- och vattenförsörjning. Lägg därtill

² <https://sakerhetspolisen.se/ovriga-sidor/nyheter/nyheter/2024-02-21-allvarligt-omvarldslage-praglar-hoten-mot-sverige.html>

cyberattacker, otillbörlig informationspåverkan, desinformation och påverkanskampanjer.³

Enligt Sveriges kommuner och regioner ska kommuner vid behov agera inom ramen för ordinarie struktur, exempelvis sin krisberedskap.

Krisberedskap handlar om att minska sårbarheten i stadens verksamheter och öka förmågan att hantera samhällsstörningar. En god beredskap med i förväg fastställda rutiner för organisation, ansvar och konkreta åtgärder ökar möjligheterna att begränsa konsekvenserna av störningar i samhället. Den fredstida krisberedskapens fokus ligger på att öka förmågan att hantera alla former av störningar, med målet att verksamheter ska kunna upprätthålla ordinarie service- och ambitionsnivå så långt som möjligt att de vid en samhällsstörning snarast ska återgå till en normal nivå.⁴

I och med det förändrade omvärldsläget krävs satsningar inom vissa områden bland annat i samband med uppbyggnad av stadens krigsorganisation.⁵ Fullmäktige har inrättat 21 resursfunktioner som syftar till att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kommer till stånd vid höjd beredskap och öka stadens förmåga att hantera omfattande komplexa och parallella samhällsstörningar. Berörda nämnder och bolag ska planera för att den förmåga och de resurser som finns inom resursfunktionerna även vid behov ska användas helt eller delvis vid fredstida samhällsstörningar.⁶

Syftet är att granska förvaltningens organisering, ledning och styrning av sitt arbete med säkerhet och krisberedskap. Fokus kommer att vara förvaltningens följsamhet gentemot fullmäktiges plan för arbetet med civil beredskap 2024 - 2027 och fullmäktiges riktlinje för höjd beredskap.

1.3 Räenskaper och bokslut

Den 1 januari 2023 trädde Standard för kommunal räenskapsrevision i kraft. Standarden som innefattas i god revisionssed reglerar hur granskning av räenskaper ska genomföras och omfattar alla kommuner och regioner.

Tillämpningen av den nya standarden innebär att granskningen av delårs- och årsredovisning samt intern kontroll (väsentliga processer) baseras på väsentlighetsbedömningar utifrån ett övergripande kommunperspektiv. Revisionsansatsen tar således sin utgångspunkt i stadens räenskaper i stället för att, som tidigare, bygga nerifrån och upp utifrån nämndernas redovisning. Detta innebär att nämnderna generellt berörs mindre av räenskapsgranskningen medan den löpande granskningen av intern kontroll i väsentliga processer kan komma att beröra vissa nämnder mer och andra mindre.

³ Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024-2027.

⁴ Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024-2027.

⁵ Göteborgs Stads plan för arbetet med civil beredskap 2024-2027.

⁶ Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap.

1.4 Uppföljning

Vi planerar att under året att följa upp de rekommendationer som har lämnats inom projektgranskningen avseende avgifter för vatten och avlopp i Göteborgs Stad. Omfattningen av den uppföljningen kommer att anpassas till det yttrande som nämnden lämnar till Stadsrevisionen

Vi kommer också att följa upp rekommendationerna som avser dels att tillse att upprättade system för styrning, uppföljning och avloppshantering följer kraven i lagen om allmänna vattentjänster, dels att stärka den interna kontrollen i löneprocessen genom att upprätta en rutin för kontroll av ändringar i grunddata.

2 Bemanning

Enligt kommunallagen ska de förtroendevalda revisorerna i sin granskning biträdas av sakkunniga.⁷ Revisorerna biträds av yrkesrevisorer vid Göteborgs Stads revisionskontor. Granskning av räkenskaper genomförs av revisionsföretagen EY och PwC.

3 Oberoende och integritet

Yrkesrevisorns oberoende och integritet har prövats enligt revisionskontorets oberoendedeklaration. Oberoendedeklarationen utgår från Sveriges Kommunala Yrkesrevisors modell. Inga omständigheter har kommit fram som kan ifrågasätta förtroendet för yrkesrevisorns oberoende och integritet.

4 Faktaavstämning

De iakttagelser som görs i granskningen stäms av med tjänstepersoner inom förvaltningen. Detta sker både muntligt och skriftligt.

5 Avrapportering

De förtroendevalda revisorerna avslutar granskningen av verksamhetsåret med att upprätta en revisionsberättelse för nämnden. Till revisionsberättelsen fogas de sakkunnigas revisionsredogörelse, som mer utförligt beskriver resultatet av årets granskning.

⁷ 12 kap 8 § kommunallagen.